

Piotr Kowolik

"Słownik ortograficzny", Edward
Polański, Ewa Dereń, Katowice 2009 :
[recenzja]

Nauczyciel i Szkoła 1-2 (46-47), 216-217

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Recenzja książki: Edward Polański, Ewa Dereń, Słownik ortograficzny,

Katowice 2009, Wydawnictwo Videograf Edukacja, ss. 890.

Na rynku wydawniczym ukazują się najnowsze słowniki z serii *Biblioteka Polaka*. Do takich zaliczyć należy pracę Edwarda Polańskiego i Ewy Dereń *Słownik ortograficzny*, bardzo nowoczesny, aktualny, obszerny, wszechstronny, elegancki, trwały, przydatny w szkole, uczelni, w pracy i w domu.

Słownik ma charakter ortograficzno-fleksyjny, gdyż rozszerza hasła o takie formy fleksyjne, których pisownia może sprawiać trudności.

Liczy on prawie 68 tys. haseł i skierowany jest do szerokiego grona odbiorców – od uczniów i studentów, przez użytkowników polszczyzny zainteresowanych językiem na prywatny użytek, po osoby, którym znajomość pisowni mniej znanych wyrazów, nazw własnych czy ich odmiany jest potrzebna w pracy zawodowej. Autorzy słownika nadali tej pracy postać, która wykracza w pewnym stopniu poza ramy informacji tradycyjnie podawanych w słowniku ortograficznym – a to z myślą o bardziej wymagającym odbiorcy.

Słownik ortograficzny otwiera słowo *Od autorów*, w którym informują czytelników o charakterze słownika, przeznaczeniu i wprowadzonych zmianach w zasadach pisowni.

Zasady pisowni i interpunkcji (ss. 9–24) obejmują **pisownię**: wyrazów z: ó, u, rz, ż, h, ch, ą, ę, en, on, em, om, wielkimi literami, przyimków, partykuły nie, cząstki by, i, j po spółgłoskach i samogłoskach, liczebników, przedrostków, przyrostków i zakończeń wyrazów, partykuł; **interpunkcję**: kropka, przecinek, średnik, dwukropek, wielokropek, myślnik, wykrzyknik, pytajnik, nawias, cudzysłów.

Cenną nowością *Słownika* jest uwzględnienie wszystkich zmian zasad pisowni wprowadzonych w latach 1992–2005 przez Komisję Kultury Języka Komitetu Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk oraz Radę Języka Polskiego przy Prezydium PAN.

Kolejno zamieszczono: *Wykaz kwalifikatorów* (s. 25) i *Wykaz skrótów* (s. 26).

Następnie na stronach 29–888 zamieszczono: *Słownik ortograficzny* w układzie alfabetycznym.

Recenzowany słownik w dużym stopniu uwzględnia słownictwo, które wzbogaciło zasób leksykalny polszczyzny w ostatnich latach.

Szybko postępujące zmiany polityczne i społeczno-gospodarcze, które zaszły i zachodzą w Polsce i w świecie w ostatnich latach, połączone z dynamicznymi przeobrażeniami cywilizacyjnymi i kulturowymi, wpłynęły w bardzo istotny sposób na rozwój polszczyzny, zwłaszcza zaś na rozwój słownictwa.

Mam nadzieję, że *Słownik ortograficzny* będzie dla wszystkich czytelników ułatwieniem w pracy i w nauce, że przyda się każdemu, kto chciałby poprawnie pisać po polsku. Ponieważ wszyscy, choćby czasem, wyrażamy swoje myśli na piśmie i ponieważ komputerowe programy korekty ortograficznej, choć użyteczne, nie są jeszcze doskonałe – nie ma chyba przesady w twierdzeniu, że *Słownik ortograficzny* autorstwa Edwarda Polańskiego i Ewy Dereń powinien znaleźć się w każdym polskim domu.